

LOKALNE FORMY ARCHITEKTONICZNE

Krempachy

Kościół pw.
św. Walentego

Kościół pw.
św. Marcina

Lubelski
Pochodzenie
z Antypodami

NAZWA LFA		KREMPACHY	
LOKALIZACJA		<ul style="list-style-type: none"> – Wieś Krempachy położona jest w regionie geograficznym Kotliny Orawsko – Nowotarskiej. Historycznie i etnograficznie należy do Spisza – Znajduje się w granicach Południowo Małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. – Wieś powstała w wyniku kolonizacji na prawie niemieckim, prowadzonej w XIV wieku przez węgierski ród Berzeviczych 	
KATEGORIA	Funkcja	Mieszkalno-gospodarcza	
	Rodzaj	Zwarta zabudowa wiejska (zagrodowa)	
	Spójność obszarowa	Historyczny układ przestrzenny wsi wraz z zachowaną tradycyjną zabudową mieszkalną i gospodarczą	
CECHA CHARAKTERYSTYCZNA (zał. nr 8 ust 3 pkt 1 - 7)		PARAMETRY	
układ zabudowy, w tym linia zabudowy		<ul style="list-style-type: none"> – Krempachy (podobnie jak sąsiednie miejscowości powstałe w tym czasie: Frydman, Trybsz, Nowa Biała) są wsią o niwowym układzie gruntów. Posiada unikatowy układ przestrzenny ulicówki placowej z wrzecionowatym placem pośrodku (na placu, mającym charakter rynku, znajduje się kościół i remiza strażacka) – Ośią układu są ulice, powstałe z rozdwojenia głównej osi drogowej wsi, otaczające plac. Przy ulicach tych pasmowo-koncentrycznie skupiona jest zabudowa wiejska, tworząca regularną linię zabudowy – Działki siedliskowe posiadają kształt długich wąskich prostokątów, o długości od 100 do 135m i szerokości 13 – 15 m. – Budynki mieszkalne z reguły stoją kalenicowo w stosunku do ulic. Od ulicy poprzedzone są niewielkimi ogródkami (przedogródkami) – Zabudowania gospodarcze (obory, szopy) znajdują się w głębi działki siedliskowej, w układzie kalenic prostopadłym do kalenicy domu. Działki zamykają budynki stodoł, skupione w jednej linii i stojące kalenicowo do domu, często oddzielone strefą ogrodów i sadów. Tworzą wyraźną linię zabudowy gospodarczej wzdłuż ulic wydzielonych na zapleczech działek (ulice stodołne) 	
forma budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gabaryty obiektów: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość zabudowy 	<p>Wysokość bazowa domów wynosi ok. 7 m</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zabudowa mieszkalna w większości jest murowana i pochodzi z XX wieku. – Budynki mieszkalne posiadają bryły horyzontalne, wzniesione są na prostokątnych lub zbliżonych do kwadratu planach – Domy są parterowe, z poddaszami użytkowymi; niektóre mają podpiwniczenia; w większości posiadają dwutraktowe rozplanowanie wnętrza – Szerokość domów wynosi od 10 do 12 m, głębokość od 8 do 12 m – Nieliczne budynki pochodzące z końca XIX wieku prezentują typ drewnianej zabudowy spiskiej. Wyróżniają się szczytowym usytuowaniem względem ulicy oraz charakterystycznym dwuspadowym dachem z okapem nad ścianą szczytową.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ proporcja i kształt bryły 	Ok. 3,5 do 4 m
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki 		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ proporcja pomiędzy wysokością górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki a wysokością dachu 	<ul style="list-style-type: none"> – Dla domów z XX wieku ok. 1 :1,3, – Dla domów murowanych i drewnianych starszych ok. 1:1,5
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych) 	<ul style="list-style-type: none"> – Dla domów murowanych z XX wieku 35° – 45° – Dla domów starszych 40° - 50°
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom posadowienia parteru 	±0, 2 – 0,6 m
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wielkość i proporcja otworów okiennych i drzwiowych oraz podcieni 	Otwory okienne i drzwiowe stosunkowo duże względem powierzchni elewacji.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ procent przeszklenia elewacji 	8 – 12 %
charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		<ul style="list-style-type: none"> – Elementy zdobnicze ograniczone są do opracowania elewacji i dachów. W budynkach starszych, usytuowanych szczytowo do drogi występują szczyty o dekoracji w postaci szalunków deskowych, z niewielkimi otworami w górnej płaszczyźnie szczytu. Elewacje tych budynków są szalowane deskami i lakierowane, bądź tynkowane, często zaakcentowane podziałami lizenowo-ramowymi opracowanymi odmiennym kolorem. – W budynkach nowszych o kalenicowych dachach względem ulic, w dachach znajdują się typowe dla spiskich wsi długie facjaty, o daszkach pulpitowych, z parami małych okien doświetlających pomieszczenia poddasza. – W elewacjach frontowych zachowany jest symetryczny układ rozmieszczenia okien
stosowane materiały wykończeniowe		Tynk, drewno, blacha
charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kolorystyka 	Elewacje budynków murowanych opracowane są w różnych kolorach od pastelowych po intensywne zielone, niebieskie i bordowe.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały 	<ul style="list-style-type: none"> – W większości obiektów zachowana jest pochodząca z XX wieku stolarka drewniana trójskrzydłowa z uchylnym, poprzecznym skrzydłem górą. Okna są skrzynkowe, w wielu budynkach, zwłaszcza starszych, ujęte deskowymi opaskami, lakierowanymi biało lub w kolorach kontrastujących z elewacją. – Otwory drzwiowe, prostokątne o wymiarach standardowych posiadają zarówno jedno jak i dwuskrzydłowe drzwi płycinowe, mocowane w futrynach i lakierowane.
charakterystyczne cechy dachów budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kolorystyka 	Szare, ceglastoczerwone, brązowe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosowane materiały 	Blacha, dachówka ceramiczna i palona, eternit, gont
Charakterystyczne cechy obiektów małej architektury i ogrodzeń, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gabaryty 	-
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ detal architektoniczny 	Ogrodzenia przedogródków frontowych oraz wygradzenia międzysąsiedzkie wykonane są z różnych materiałów. Przeważającym jest siatka metalowa lub metalowe panele.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosowane materiały 	Metal, beton

